

GÜNAYDIN

DOMSTOLENS DOM (sjätte avdelningen)
den 30 september 1997 *

I mål C-36/96,

angående en begäran enligt artikel 177 i EG-fördraget, från Bundesverwaltungsgericht (Tyskland), att domstolen skall meddela ett förhandsavgörande i det vid den nationella domstolen anhängiga målet mellan

Faik Günaydin,

Hatice Günaydin,

Günes Günaydin,

Seda Günaydin

och

Freistaat Bayern

angående tolkningen av artikel 6.1 i beslut nr 1/80 av den 19 september 1980 om associeringens utveckling, fattat av det associeringsråd som instiftades genom avtalet om upprättandet av en associering mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Turkiet,

meddelar

* Rättegångsspråk: tyska.

DOMSTOLEN (sjätte avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden G.F. Mancini samt domarna J.L. Murray, P.J.G. Kapteyn, H. Ragnemalm och R. Schintgen (referent),

generaladvokat: M.B. Elmer,
justitiesekreterare: avdelningsdirektören H.A. Rühl,

med beaktande av de skriftliga yttranden som har inkommit från:

- parterna Günaydin, genom advokaten F. Auer, Regensburg,
- Freistaat Bayern, genom W. Rzepka, Generallandesanwalt, Landesanwaltschaft Bayern, i egenskap av ombud,
- Tysklands regering, genom E. Röder, Ministerialrat, förbundsekonoministeriet, i egenskap av ombud,
- Greklands regering, genom chefsjuristen A. Samoni-Rantou, juridisk rådgivare med förordnande vid avdelningen för gemenskapsrättsliga tvister vid utrikesministeriet, i egenskap av ombud, biträdd av L. Pnevmatikou, specialiserad vetenskaplig medarbetare vid samma avdelning,
- Frankrikes regering, genom C. de Salins och A. Bourgoing, sous-directeur respektive chargé de mission, avdelningen för rättsfrågor, utrikesministeriet, båda i egenskap av ombud,

— Europeiska gemenskapernas kommission, genom juridiske rådgivaren J. Sack, i egenskap av ombud,

med hänsyn till förhandlingsrapporten,

efter att parterna Günaydin, den tyska regeringen, den grekiska regeringen, den franska regeringen och kommissionen har avgivit muntliga yttranden vid sammanträdet den 6 mars 1997,

och efter att den 29 april 1997 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Bundesverwaltungsgericht har genom beslut av den 24 november 1995, som inkom till domstolen den 12 februari 1996, med stöd av artikel 177 i EG-fördraget ställt två frågor om tolkningen av artikel 6.1 i associeringsrådets beslut av den 19 september 1980 om utveckling av associeringen (nedan kallat beslut nr 1/80). Associeringsrådet inrättades genom avtalet om upprättande av en associering mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Turkiet, vilket den 12 september 1963 undertecknades i Ankara av Republiken Turkiet å ena sidan och av medlemsstaterna i EEG och gemenskapen å andra sidan. Avtalet har för gemenskapens räkning ingåtts, godkänts och bekräftats genom rådets beslut 64/732/EEG av den 23 december 1963 (EGT 217, 1964, s. 3685, fransk version; vid översättningen fanns ingen svensk version att tillgå).

2 Frågorna har uppkommit i en tvist mellan Faik Günaydin, hans hustru och hans två minderåriga barn, vilka alla är turkiska medborgare, å ena sidan, och Freistaat Bayern, å andra sidan, angående myndigheternas vägran att förlänga Faik Günaydins uppehållstillstånd i Tyskland.

- 3 Det framgår av handlingarna i ärendet att Faik Günaydin tilläts inresa till Tyskland i april 1976.
- 4 I Tyskland följde han först kurser i tyska med framgång och studerade därefter till civilingenjör, och tog år 1986 sin examen.
- 5 Under studietiden hade han uppehållstillstånd som var tidsmässigt och geografiskt begränsade, och som inte gav honom rätt att utöva avlönad verksamhet.
- 6 Han gifte sig år 1982 med en turkisk medborgare. Paret har två barn, vilka är födda år 1984 respektive år 1988.
- 7 I november 1986 fick Faik Günaydin anställning vid Siemens för att vid Gerätewerk Amberg följa ett flerårigt utbildningsprogram, för att senare kunna förflyttas till Turkiet och där leda ett dotterföretag till Siemens AG. Detta syfte framgår av Siemens skriftväxling med de tyska myndigheterna samt Faik Günaydins två förklaringar. Han fick sålunda den 17 februari 1987 reda på att han endast beviljats arbetstillstånd och uppehållstillstånd i Tyskland för att förbereda sig för verksamhet vid ett dotterföretag till Siemens i Turkiet. Dessutom underströk han den 9 augusti 1989 att han hade för avsikt att återvända med sin familj till Turkiet under andra kvartalet 1990.
- 8 Den 12 januari 1987 beviljade de tyska myndigheterna Faik Günaydin ett tillfälligt uppehållstillstånd, vilket förlängdes vid flera tillfällen, senast till den 5 juli 1990. Av tillståndet framgick att detta skulle upphöra att gälla vid utgången av anställningstiden vid Siemens i Amberg och att det beviljats endast för att han skulle introduceras i företagets affärsverksamhet och arbetsverksamhet.

- 9 Samtidigt beviljades Faik Günaydin successivt arbetstillstånd som var begränsade till att gälla arbete vid Siemens Gerätewerk Amberg. Det sista tillståndet gick ut den 30 juni 1990.
- 10 Faik Günaydin ansökte den 15 februari 1990 om permanent uppehållstillstånd på den grunden att Tyskland till följd av hans förvärvsverksamhet i landet hade blivit hans egentliga hemvist, att han numera kände sig som en främling i Turkiet och att hans två minderåriga barn, som är födda i Tyskland och går i tyska skolor, skulle ha mycket stora svårigheter att integrera sig i hans ursprungsland.
- 11 Siemens gjorde stora ansträngningar för att kunna få förlänga Faik Günaydins anställning. Faik Günaydin var enligt företaget en särskilt värdefull medarbetare, som är omöjlig att ersätta med en lika kvalificerad person och mycket viktig för förbindelserna mellan fabriken i Amberg och dess turkiska dotterföretag. Trots dessa ansträngningar avslogs Faik Günaydins ansökan om förlängt uppehållstillstånd, varför han var tvungen att avsluta sin anställning vid Siemens den 30 juni 1990. Detta beslut har därefter inte ändrats trots att det turkiska dotterföretaget i januari 1991 hade underrättat Siemens om att situationen i Turkiet inte var sådan att Faik Günaydin för tillfället kunde anställas och trots att de tyska arbetsmarknadsmyndigheterna redan givit sitt tillstånd till att Faik Günaydins arbetstillstånd skulle förlängas.
- 12 Myndigheternas vägran att förlänga uppehållstillståndet motiverades med omständigheten att Faik Günaydin, till följd av att hans tillåtna vistelse i Tyskland hade ett begränsat syfte, inte kunde göra gällande någon rätt till permanent uppehållstillstånd eller åberopa principen om skydd för berättigade förväntningar. Att förlänga Faik Günaydins uppehållstillstånd skulle för övrigt stå i strid med den tyska politiken för utvecklingshjälp som har till syfte att få utlänningar som utbildats i denna medlemsstat att arbeta i sina ursprungsländer.
- 13 Den talan som Faik Günaydin, hans hustru och hans två minderåriga barn har väckt mot detta beslut har ogillats i såväl lägre rätt som i överrätt, med motiveringen att Faik Günaydin — till följd av att hans verksamhet begränsats till

deltagande i ett utbildningsprogram vid ett bestämt företag för att han senare skulle kunna ta anställning vid dess dotterföretag i Turkiet — inte varit verksam på den allmänna arbetsmarknaden i Tyskland och således inte tillhört den reguljära arbetsmarknaden i en medlemsstat i den mening som avses i artikel 6.1 i beslut nr 1/80. Den nationella domstol som slutgiltigt har att ta ställning i frågan har tillagt att Faik Günaydin endast haft en osäker ställning på den tyska arbetsmarknaden.

- 14 Målet fördes genom revisionstalan vidare till Bundesverwaltungsgericht, som konstaterade att beslutet stod i överensstämmelse med tysk rätt. Bundesverwaltungsgericht undrade emellertid om inte en lösning som är mer förmånlig för Faik Günaydin skulle kunna följa av artikel 6.1 i beslut nr 1/80.

- 15 Denna bestämmelse, som återfinns i kapitel II (Sociala bestämmelser) avsnitt 1 (Frågor om anställning och fri rörlighet för arbetstagare) i beslut nr 1/80, har följande lydelse:

”Med undantag för bestämmelserna i artikel 7 om familjemedlemmars rätt till anställning har en turkisk arbetstagare som tillhör den reguljära arbetsmarknaden i en medlemsstat

— rätt att efter ett års reguljär anställning i denna medlemsstat få sitt arbetstillstånd förnyat hos samma arbetsgivare om han har anställning,

— rätt att efter tre års reguljär anställning, med undantag av det företräde som skall ges arbetstagare från gemenskapens medlemsstater, i denna medlemsstat

inom samma yrke besvara ett erbjudande om anställning från valfri arbetsgivare som görs under normala förhållanden och som registrerats hos arbetsförmedlingen i denna medlemsstat,

— rätt att efter fyra års reguljär anställning i denna medlemsstat utöva valfri avlönad verksamhet.”

16 Bundesverwaltungsgericht konstaterade att Faik Günaydin varit reguljärt anställd i Tyskland under mer än tre och ett halvt år, men att den ändå tvivlade på att han tillhörde den reguljära arbetsmarknaden i en medlemsstat i den mening som avses i bestämmelsen, eftersom han endast haft tillstånd att tillfälligt utöva avlönad verksamhet i denna medlemsstat.

17 Nämnda domstol frågar sig även om inte sökanden gjort sig skyldig till missbruk av rättigheter, eftersom han accepterat en sådan begränsning av sin vistelse i Tyskland och uttryckt sin avsikt att återvända till Turkiet hösten 1990.

18 Bundesverwaltungsgericht ansåg att tvistens lösning krävde en tolkning av denna bestämmelse och förklarade målet vilande för att hänskjuta följande frågor till domstolen:

”1) Innebär artikel 6.1 i associeringsrådets (EEG/Turkiet) beslut nr 1/80 om utveckling av associeringen att en turkisk arbetstagare skall anses tillhöra den reguljära arbetsmarknaden i en medlemsstat och ha reguljär anställning där, om han endast erhållit ett tillfälligt tillstånd att utöva avlönad verksamhet hos en arbetsgivare i den medlemsstaten i syfte att förbereda sig för verksamhet hos arbetsgivarens turkiska dotterföretag?

Om svaret på första frågan är jakande:

- 2) Utesluter en invändning om att rättigheter missbrukats i så fall att det går att göra gällande anspråk som framställts med stöd av artikel 6.1 i beslut nr 1/80, om det framgår att den turkiske arbetstagaren uttryckligen förklarat att han avsåg att återvända till Turkiet efter fullgjord förberedelse för verksamhet i det landet och det av utlänningsmyndigheterna meddelade tillfälliga uppehållstillståndet utfärdats på grundval av denna förklaring?”

Den första frågan

- 19 Genom den första frågan önskar den nationella domstolen i huvudsak få veta huruvida artikel 6.1 i beslut nr 1/80 skall tolkas så, att en turkisk medborgare tillhör den reguljära arbetsmarknaden i en medlemsstat och har en reguljär anställning i den mening som avses i den bestämmelsen, och därmed har rätt att få sitt uppehållstillstånd i värdmedlemsstaten förlängt, trots att han endast haft tillfälligt arbetstillstånd för att utöva avlönad verksamhet hos en viss angiven arbetsgivare, i syfte att skaffa sig kunskaper och förbereda sig för en tjänst vid ett av arbetsgivarens dotterföretag i Turkiet, och endast erhållit sitt arbets- och uppehållstillstånd i detta syfte.
- 20 Det skall inledningsvis erinras om att beslut nr 1/80 enligt tredje övervägandet syftar till att inom det sociala området förbättra det system som gäller till förmån för arbetstagare och deras familjemedlemmar i förhållande till det system som inrättades genom beslut nr 2/76 av den 20 december 1976, fattat av det associeringsråd som instiftades genom avtalet om upprättande av en associering mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Turkiet.
- 21 Bestämmelserna i kapitel II (Sociala bestämmelser) avsnitt 1 (Frågor om anställning och fri rörlighet för arbetstagare) i beslut nr 1/80, där artikel 6 ingår, utgör således ytterligare ett steg mot genomförandet av fri rörlighet för arbetstagare i enlighet med artiklarna 48, 49 och 50 i EG-fördraget. Domstolen har följaktligen ansett att de principer som uttrycks i dessa artiklar i fördraget i möjligaste mån skall tillämpas på de turkiska arbetstagare som har dessa rättigheter enligt beslut nr 1/80 (dom av den 6 juni 1995 i mål C-434/93, Bozkurt, REG 1995, s. I-1475, punkterna 14, 19 och 20, och av den 23 januari 1997 i mål C-171/95, Tetik, REG 1997, s. I-329, punkt 20).

- 22 Icke desto mindre har turkiska arbetstagare, i det aktuella rättsläget, inte rätt att röra sig fritt inom gemenskapen utan åtnjuter enbart vissa rättigheter i den mottagande medlemsstat dit de lagligen inrest och där de haft reguljär anställning under en bestämd tid (domen i det ovannämnda målet Tetik, punkt 29).
- 23 Det framgår likaså av fast rättspraxis (se särskilt dom av den 16 december 1992 i mål C-237/91, Kus, Rec. 1992, s. I-6781, punkt 25) att beslut nr 1/80 inte inkräktar på medlemsstaternas befogenhet att reglera vare sig turkiska medborgares inresa till deras territorier eller villkoren för deras första anställning utan enbart innebär en reglering, genom artikel 6, av situationen för de turkiska arbetstagare som redan är vederbörligen integrerade på värdmedlemsstatens arbetsmarknad.
- 24 I detta avseende skall det för det första betonas att sedan domen av den 20 september 1990 i mål C-192/89, Sevince (Rec. 1990, s. I-3461) meddelades har domstolen vid upprepade tillfällen fastslagit att artikel 6.1 i beslut nr 1/80 har direkt effekt i medlemsstaterna, varför turkiska medborgare som uppfyller de där föreskrivna villkoren direkt skall kunna göra gällande de rättigheter som de tilldelas genom de olika strecksatserna i denna bestämmelse (dom av den 5 oktober 1994 i mål C-355/93, Eroglu, Rec. 1994, s. I-5113, punkt 11).
- 25 Såsom framgår av de tre strecksatserna i artikel 6.1 varierar rättigheterna i sig och är underkastade olika villkor beroende på hur lång tid arbetstagaren varit reguljärt anställd i den berörda medlemsstaten (se domen i det ovannämnda målet Eroglu, punkt 12).
- 26 För det andra skall det erinras om den fasta rättspraxis enligt vilken de rättigheter som den turkiske arbetstagaren tilldelas genom de tre strecksatserna i artikel 6.1 i fråga om anställning nödvändigtvis medför att den berörde har rätt till uppehållstillstånd, om inte rätten till tillträde till arbetsmarknaden och till att inneha en anställning skall fråntas all verkan (domarna i de ovannämnda målen Sevince, punkt 29, Kus, punkterna 29 och 30, och Bozkurt, punkt 28).

- 27 Det är mot bakgrund av dessa principer som Bundesverwaltungsgerichts första fråga skall prövas.
- 28 I detta avseende är det viktigt att inledningsvis anmärka att en migrerande turkisk arbetstagare som Faik Günaydin har tillåtits att resa in till den berörda medlemsstatens territorium och att han där utan avbrott i mer än tre år lagligen utövat avlönad verksamhet, i det aktuella fallet som civilingenjör, med stöd av erforderliga nationella tillstånd.
- 29 För att avgöra om en sådan arbetstagare tillhör den reguljära arbetsmarknaden i en medlemsstat, i den mening som avses i artikel 6.1 i beslut nr 1/80, skall det i enlighet med fast rättspraxis (domen i det ovannämnda målet Bozkurt, punkterna 22 och 23) först prövas om arbetet i rättsligt hänseende kan lokaliseras till en medlemsstats territorium eller har en tillräckligt nära anknytning till detta territorium, med beaktande särskilt av den turkiske medborgarens anställningsort, på eller från vilket territorium arbetet utövas samt den nationella lagstiftning som är tillämplig vad gäller arbete och social trygghet.
- 30 I en situation som den som sökanden befinner sig i, är detta villkor utan tvekan uppfyllt.
- 31 Det skall därefter avgöras om arbetstagaren har en anställning som innebär att han till förmån för en annan person och under dennes ledning utövar verklig ekonomisk verksamhet, för vilken han erhåller lön (dagens dom i mål C-98/96, Ertanir, REG 1997, s. I-5179, punkt 43).
- 32 Det finns nämligen ingenting som hindrar en medlemsstat att endast bevilja en turkisk medborgare inresa och vistelse för att denne skall kunna fullfölja en speciell yrkesutbildning, särskilt enligt lärlingsavtal, inom dess territorium.

- 33 I målet vid den nationella domstolen har den turkiske arbetstagaren efter avslutad yrkesutbildning innehaft ett avlönat arbete endast för att sätta sig in i och förbereda sig för en ledningsfunktion i ett dotterbolag till det företag där han är anställd. I ett sådant fall skall arbetstagaren anses ha en normal anställning, eftersom han till förmån för arbetsgivaren och under dennes ledning utövar en verklig ekonomisk verksamhet, med samma arbetsvillkor och lönevillkor som andra anställda som utför samma eller liknande arbete vid samma företag, varför hans situation objektivt inte skiljer sig från de senares.
- 34 I detta avseende ankommer det på den nationella domstolen att pröva om detta villkor är uppfyllt och särskilt att pröva om arbetstagaren har anställts enligt en nationell lagstiftning som avviker från den som normalt gäller och som särskilt åsyftar hans introduktion i arbetslivet, och om han som ersättning för sitt arbete erhåller en lön som uppgår till samma nivå som den lön som normalt utges från den berörde arbetsgivaren eller i den aktuella branschen till personer som utför samma eller jämförbara ekonomiska aktiviteter, och som inte till övervägande del finansieras av allmänna medel inom ramen för ett speciellt program för introduktion av den berörde i arbetslivet.
- 35 Den beskrivna tolkningen påverkas inte av omständigheten att arbetstagaren, i en situation som den i målet vid den nationella domstolen, i värdmedlemsstaten endast erhållit uppehållstillstånd och/eller arbetstillstånd som begränsats till att avse tillfällig anställning hos en viss angiven arbetsgivare och som förbjuder honom att byta arbetsgivare inom den berörda medlemsstaten.
- 36 I det aktuella rättsläget påverkar beslut nr 1/80 inte medlemsstaternas behörighet att vägra en turkisk medborgare att inresa till deras område och där inneha en första avlönad anställning, och det hindrar i princip inte att dessa medlemsstater fastställer villkor för arbetstagarens anställning till dess att ett år gått, såsom föreskrivs i artikel 6.1 första strecksatsen i nämnda beslut.

- 37 Artikel 6.1 skall emellertid inte tolkas så, att en medlemsstat ensidigt kan ändra räckvidden av systemet för en gradvis integrering av turkiska arbetstagare på värd-medlemsstatens arbetsmarknad och således beröva en arbetstagare, som tillåtits inresa till dess territorium och som där lagligen utövar en verklig ekonomisk verksamhet sedan mer än tre och ett halvt år, de rättigheter som han med åren successivt har erhållit enligt de tre strecksatserna i denna bestämmelse.
- 38 En sådan tolkning skulle nämligen göra att beslut nr 1/80 blir innehållslöst och utan ändamålsenlig verkan.
- 39 Medlemsstaterna har inte heller rätt att villkora eller begränsa tillämpningen av de bestämda rättigheter som de turkiska medborgare som uppfyller villkoren i beslut nr 1/80 har enligt samma beslut (domarna i de ovannämnda målen Sevince, punkt 22, och Kus, punkt 31).
- 40 Artikel 6.1 är för övrigt allmän och ovillkorlig i sin ordalydelse; medlemsstaterna ges därigenom ingen möjlighet att begränsa de rättigheter som regeln direkt tillskriver turkiska arbetstagare.
- 41 Vad avser frågan om huruvida en arbetstagare som sökanden i målet vid den nationella domstolen har haft en reguljär anställning i medlemsstaten i den mening som avses i artikel 6.1 i beslut nr 1/80 skall det erinras om att enligt fast rättspraxis (domarna i de ovannämnda målen Sevince, punkt 30, Kus, punkterna 12 och 22, och Bozkurt, punkt 26) förutsätter en reguljär anställning att arbetstagaren har en stabil och säker situation på arbetsmarknaden i medlemsstaten och därmed ett icke ifrågasatt uppehållstillstånd.

- 42 I domen i det ovannämnda målet Sevince, punkt 31, ansåg domstolen således att en turkisk arbetstagare inte befann sig i en stabil och säker situation på arbetsmarknaden i en medlemsstat under den period då verkställigheten av ett beslut att inte bevilja honom uppehållstillstånd uppskjutits på grund av att han väckt talan mot detta beslut och han i avvaktan på att målet avgjordes beviljats tillfälligt arbets- och uppehållstillstånd i den ifrågakvarande medlemsstaten.
- 43 I domen i det ovannämnda målet Kus ansåg domstolen inte heller att en turkisk arbetstagare uppfyllde dessa villkor då han endast beviljats uppehållstillstånd med stöd av nationella bestämmelser enligt vilka han tilläts vara bosatt i det mottagande landet under tiden för förfarandet att bevilja uppehållstillstånd, av det skälet att han endast hade erhållit tillfälligt arbets- och uppehållstillstånd i detta land i avvaktan på ett definitivt beslut i frågan om uppehållstillstånd (punkt 13).
- 44 Domstolen ansåg nämligen att det inte var möjligt att betrakta de anställningsperioder som den berörde fullgjort som lagliga i den mening som avses i artikel 6.1 i beslut nr 1/80, så länge det inte stod fullständigt klart att arbetstagaren under denna tidsperiod även haft en laglig rätt till uppehållstillstånd. I annat fall skulle ett rättsligt avgörande genom vilket han definitivt nekas denna rätt bli utan verkan och göra det möjligt för honom att tillskansa sig de rättigheter som anges i artikel 6.1 under en tidsperiod som han inte uppfyllde villkoren för dessa rättigheter (domen i det ovannämnda målet Kus, punkt 16).
- 45 I dom av den 5 juni 1997 i mål C-285/95, Kol (REG 1997, s. I-3069), punkt 27, fann domstolen att de anställningsperioder som en turkisk medborgare fullgjort på grundval av ett uppehållstillstånd som han endast beviljats med anledning av ett vilseledande som givit upphov till fällande dom inte grundas på en stabil situation och skall endast anses vara av tillfällig art, eftersom den berörde under de aktuella tidsperioderna inte hade något giltigt uppehållstillstånd.

- 46 I ett fall som det som är aktuellt i målet vid den nationella domstolen, har den turkiske medborgarens uppehållstillstånd emellertid inte ifrågasatts, och den berörde befann sig inte i en situation som när som helst kunde ifrågasättas, eftersom han i november 1986 hade beviljats tillstånd att i denna medlemsstat utan avbrott fram till den 30 juni 1990 utöva verklig avlönad verksamhet, och hans rättsliga situation var följaktligen säkerställd under hela denna period.
- 47 En arbetstagare som är anställd på dessa villkor i en medlemsstat skall följaktligen anses ha haft en reguljär anställning där i den mening som avses i artikel 6.1 i beslut nr 1/80, varför han i den mån han uppfyller villkoren kan göra gällande de rättigheter som han ges i de olika strecksatserna i denna bestämmelse.
- 48 I detta avseende kan det inte invändas att den berörde arbetstagaren endast erhållit tillfälliga och villkorade uppehållstillstånd och/eller arbetstillstånd i värdmedlemsstaten.
- 49 Enligt rättspraxis har turkiska medborgare de rättigheter som artikel 6.1 tillerkänner dem, oavsett om de av myndigheterna i värdmedlemsstaten har beviljats ett sådant särskilt administrativt dokument, som ett arbetstillstånd eller uppehållstillstånd (se i detta avseende domen i målet Bozkurt, punkterna 29 och 30).
- 50 Om det för att en turkisk arbetstagare inte längre skall anses ha en reguljär anställning är tillräckligt att en medlemsstat förbinder dennes vistelse och/eller arbete med vissa villkor och inskränkningar, skulle medlemsstaterna ha möjlighet att otillbörligen beröva migrerande turkiska arbetstagare, som tillåtits inresa till deras territorier och som där lagligen och utan avbrott utövar en verklig, ekonomisk verksamhet sedan mer än tre år, de rättigheter som de kan göra gällande direkt enligt artikel 6.1 (se punkt 37—40 i den aktuella domen).

- 51 Omständigheten att arbets- och uppehållstillstånden i ett fall som det som är aktuellt i målet vid den nationella domstolen endast har beviljats arbetstagaren i ett bestämt syfte, nämligen för att han skall kunna fördjupa sina yrkeskunskaper vid ett företag i en medlemsstat för att senare kunna tjänstgöra vid ett dotterföretag i Turkiet, påverkar inte denna tolkning.
- 52 I artikel 6.1 görs inte de rättigheter som turkiska arbetstagare tillerkänns i den bestämmelsen avhängiga av några villkor rörande skälen till att de ursprungligen beviljats rätt till inresa, arbete och vistelse (domarna i de ovannämnda målen Kus, punkt 21—23, och, analogt därmed, Eroglu, punkt 22).
- 53 Omständigheten att dessa tillstånd endast beviljats den berörde i ett visst syfte, vilket låg bakom den verkliga, ekonomiska verksamheten i fråga, är således inte sådan att den kan beröva en arbetstagare som uppfyller villkoren i artikel 6.1 hans successiva rättigheter enligt nämnda bestämmelse.
- 54 Under dessa omständigheter kan en arbetstagare inte hindras från att göra gällande sina rättigheter enligt beslut nr 1/80 på den grunden att han sagt sig vilja fortsätta sin yrkeskarriär i sitt ursprungsland efter några års arbete i värdmedlemsstaten för att komplettera sina yrkeskunskaper, och att han inledningsvis accepterat att hans rätt att vistas i denna stat var begränsad.
- 55 Mot bakgrund av samtliga överväganden skall den första frågan besvaras på så sätt att artikel 6.1 i beslut nr 1/80 skall tolkas så, att en turkisk arbetstagare — som i värdmedlemsstaten lagligen och utan avbrott utövat en verklig, ekonomisk verksamhet under mer än tre år hos en och samma arbetsgivare och vars situation objektivt sett inte skiljer sig från situationen för andra anställda som utför samma eller liknande arbete vid samma företag eller i samma bransch — tillhör den reguljära arbetsmarknaden i denna stat och innehar en reguljär anställning i den mening

som avses i denna bestämmelse. En sådan turkisk medborgare har således rätt att få sitt uppehållstillstånd i värdmedlemsstaten förnyat, trots att han där endast haft tillstånd att tillfälligt utöva avlönad verksamhet hos en viss angiven arbetsgivare för att sätta sig in i och förbereda sig för en tjänst vid ett av arbetsgivarens dotterföretag i Turkiet och att han endast erhållit arbets- och uppehållstillstånden i detta syfte.

Den andra frågan

- 56 Det framgår av skälen till beslutet om hänskjutande att Bundesverwaltungsgericht, genom denna fråga, i huvudsak vill veta huruvida omständigheten att en turkisk arbetstagare önskar förlänga sin vistelse i värdmedlemsstaten, trots att han uttryckligen accepterat att hans vistelse var begränsad och att han uttryckt sin avsikt att återvända till Turkiet efter att i den berörda värdmedlemsstaten ha utövat avlönad verksamhet i syfte att komplettera sina yrkeskunskaper, kan göra att den berörde berövas sina rättigheter enligt artikel 6.1 i beslut nr 1/80.
- 57 För att denna fråga skall kunna besvaras konstateras det för det första att en turkisk arbetstagare som Faik Günaydin inte kan berövas sina rättigheter enligt beslut nr 1/80 på den enda grunden att han i värdmedlemsstaten gör gällande bestämmelserna i artikel 6.1 i detta beslut, trots att han ursprungligen accepterat att hans rätt att vistas i denna stat var begränsad (se punkt 54 i den aktuella domen och punkt 58—61 i domen i det ovannämnda målet Ertanir).
- 58 För det andra kan en begäran som grundas på nämnda artikel 6.1 i princip inte anses utgöra missbruk för att den berörde arbetstagaren tidigare uttryckt sin avsikt

att lämna medlemsstatens territorium när han avslutat sina förberedelser för den anställning som han tänkte åta sig i sitt hemland.

59 Såsom kommissionen har anmärkt är det fullt möjligt att Faik Günaydin först var fast besluten att återvända till Turkiet efter att ha utövat några års avlönat arbete i Tyskland, men att nya omständigheter som kan godtas som laglig grund därefter gjort att han ändrat sig. I detta avseende har Faik Günaydin understrukit dels att arbetsgivarens dotterföretag i Turkiet i januari 1991 upplyst moderbolaget om att situationen i detta land vid denna tidpunkt inte tillät att han anställdes, dels att Siemens Gerätewerk Amberg omedelbart önskade behålla honom i hans egenskap av en särskilt värdefull medarbetare, och detta särskilt som de behöriga tyska myndigheterna redan förklarat sig villiga att förlänga hans arbetstillstånd.

60 Mot denna bakgrund är det endast om den nationella domstolen skulle finna att den turkiske arbetstagaren påstått sig vilja lämna värdmedlemsstaten efter en bestämd period endast i syfte att få de behöriga myndigheterna att på felaktiga grunder bevilja honom nödvändiga tillstånd som han kan berövas sina rättigheter enligt artikel 6.1 i beslut nr 1/80.

61 Mot bakgrund av dessa överväganden skall den andra frågan besvaras så, att omständigheten att en turkisk arbetstagare vill förlänga sin vistelse i värdmedlemsstaten, trots att han uttryckligen accepterat att denna var begränsad, inte utgör missbruk av rättigheter. Omständigheten att denne arbetstagare uttryckt sin avsikt att återvända till Turkiet efter att i den berörda medlemsstaten ha utövat avlönad verksamhet i syfte att komplettera sina yrkeskunskaper är inte sådan att han berövas sina rättigheter enligt artikel 6.1 i beslut nr 1/80, annat än om den nationella domstolen skulle finna att han lämnat denna uppgift endast för att otillbörligen kunna åtnjuta arbets- och uppehållstillstånd i värdmedlemsstaten.

Rättegångskostnader

- 62 De kostnader som har förorsakats den tyska regeringen, den grekiska regeringen, den franska regeringen och kommissionen, vilka har inkommit med yttranden till domstolen, är inte ersättningsgilla. Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna.

På dessa grunder beslutar

DOMSTOLEN (sjätte avdelningen)

— angående de frågor som genom beslut av den 24 november 1995 förts vidare av Bundesverwaltungsgericht — följande dom:

- 1) Artikel 6.1 i beslut nr 1/80 av den 19 september 1980 om associeringens utveckling, fattat av det associeringsråd som instiftades genom avtalet om upprättandet av en associering mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Turkiet, skall tolkas så, att en turkisk arbetstagare — som i värdmedlemsstaten lagligen och utan avbrott utövat en verklig, ekonomisk verksamhet under mer än tre år hos en och samma arbetsgivare och vars situation objektivt sett inte skiljer sig från situationen för andra anställda som utför samma eller liknande arbete vid samma företag eller i samma bransch —

tillhör den reguljära arbetsmarknaden i denna stat och innehar en reguljär anställning i den mening som avses i denna bestämmelse. En sådan turkisk medborgare har således rätt att få sitt uppehållstillstånd i värdmedlemsstaten förnyat, trots att han där endast haft tillstånd att tillfälligt utöva avlönad verksamhet hos en viss angiven arbetsgivare, för att sätta sig in i och förbereda sig för en tjänst vid ett av arbetsgivarens dotterföretag i Turkiet, och han endast erhållit arbets- och uppehållstillstånden i detta syfte.

- 2) Omständigheten att en turkisk arbetstagare vill förlänga sin vistelse i värdmedlemsstaten, trots att han uttryckligen accepterat att denna var begränsad, utgör inte missbruk av rättigheter. Omständigheten att denne arbetstagare uttryckt sin avsikt att återvända till Turkiet efter att i den berörda medlemsstaten ha utövat avlönad verksamhet i syfte att komplettera sina yrkeskunskaper är inte sådan att han berövas sina rättigheter enligt artikel 6.1 i beslut nr 1/80, annat än om den nationella domstolen skulle finna att han lämnat denna uppgift endast för att otillbörligen kunna åtnjuta arbets- och uppehållstillstånd i värdmedlemsstaten.

Mancini

Murray

Kapteyn

Ragnemalm

Schintgen

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 30 september 1997.

R. Grass

G.F. Mancini

Justitisekreterare

Ordförande på sjätte avdelningen